

Верховною Радою України 21 вересня 2022 року прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» та Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування», який було внесено (реєстр. № 3663) до Верховної Ради ще у червні 2020 року (народний депутат України Папієв М.М.).

Законопроект категорично не підтримали профспілки, об’єднання роботодавців і громадськість. Проект також не підтримували Мінсоцполітики (яке забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері загальнообов’язкового державного соціального та пенсійного страхування), і Пенсійний фонд. Мінюстом та іншими органами вносилися суттєві зауваження, які свідчили про неможливість його прийняття.

Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів було створено робочу групу для опрацювання пропозицій, внесених народними депутатами до цього законопроекту, яка засідала двічі і учасники робочої групи висловились проти прийняття законопроекту.

Про необхідність відхилення законопроекту СПО об’єднань профспілок звертався до Голови Верховної Ради України, а також неодноразово до депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України, Прем’єр-міністра України. Були відповідні звернення від Національної тристоронньої соціально-економічної ради до Президента України, голови Верховної Ради України, Прем’єр-міністра України.

На жаль, у вересні 2022 року позиція Мінсоцполітики та інших державних органів змінилась – виступили на підтримку законопроекту №3663 і як було зазначено вище, 21 вересня Верховною Радою закон прийнято у другому читанні і в цілому. Закон набирає

чинності з 1 січня 2023 року.

Згідно з цим Законом:

- ліквідовується Фонд соціального страхування України, а управління в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку покладено на Пенсійний фонд України;

- Законом не передбачено комісій із соціального страхування на підприємствах і в організаціях, а рішення про призначення страхової виплати прийматиметься страховальником або уповноваженими ним особами;

- скасовується для застрахованих осіб оплата за рахунок коштів соціального страхування лікування у відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм;

- погіршуються умови соціального захисту потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві. Чинним законом чітко визначено право потерпілих за рахунок коштів соціального страхування на медичну та соціальну допомогу, у тому числі на додаткове харчування, придбання ліків, спеціальний медичний, постійний сторонній догляд, побутове обслуговування, протезування, реабілітацію у сфері охорони здоров'я, санаторно-курортне лікування, придбання спеціальних засобів пересування тощо, якщо потребу в них визначено висновками МСЕК. При цьому Законом передбачені конкретні розміри виплат та здійснення відповідних заходів.

Прийнятим Законом передбачено лише право потерпілих на послуги відповідно до інших законодавчих актів. Наприклад, зазначено, що потерпілі забезпечуються допоміжними засобами реабілітації, необхідними під час професійного навчання чи перекваліфікації, відповідно до законів України "Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я" та "Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні": мають право на лікування та реабілітацію у сфері охорони здоров'я в закладах охорони здоров'я, що проводяться відповідно до вимог законів України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" та "Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я"; мають право на

забезпечення протезуванням, ортезуванням, допоміжними засобами реабілітації, медичними виробами, що надаються відповідно до вимог законів України "Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я" та "Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні".

Проте незрозуміло яким чином це буде забезпечено і в якому обсязі. Адже як передбачається, реалізація прийнятого Закону зменшить видатки за рахунок коштів соціального страхування на 2-3 млрд грн у рік.

Прийнятим Законом вносяться зміни і доповнення до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», зокрема, до статті 61 - стосовно розширення повноважень правління Пенсійного фонду, до статей 65 і 68 - щодо наглядової ради Пенсійного фонду. Проте зазначені статті Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» на сьогодні не діють, а наберуть чинності лише після перетворення Пенсійного фонду у неприбуткову самоврядну організацію. А для цього має бути прийнято окремо закон (але невідомо коли це може бути і чи будуть загалом такі зміни).

Законом передбачено припинення Фонду соціального страхування України та управління виконавчої дирекції Фонду, реорганізувавши їх шляхом приєднання до Пенсійного фонду України з 1 січня 2023 року. Пенсійний фонд України та його територіальні органи є правонаступниками Фонду соціального страхування України, його виконавчої дирекції, управлінь виконавчої дирекції Фонду та їх відділень. Кабінету Міністрів України доручено у встановленому порядку вжити заходів, що впливають із цього Закону та забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону; які повинні набрати чинності одночасно з набранням чинності цим Законом.

Звісно, детальний аналіз прийнятої редакції Закону буде проведено після його підписання та опублікування.

Управління соціального страхування

і пенсійного забезпечення апарату ФПУ

(За матеріалами сайту ФПУ www.fpsu.org.ua)